

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์
เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

จัดทำโดย นายเกียรติปราโมทย์ ฉายศรี
รหัส 9755

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 97
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2566
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์
เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

จัดทำโดย นายเกียรติปราชญ์ ฉายศรี
รหัส 9755

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 97
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2566

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร
นักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

ลงชื่อ.....

(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(นางสาวสุชาดา ไทยบรรเทา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจากวิสัยทัศน์ดังกล่าว กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนด อย่างเป็นรูปธรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้แผนปฏิบัติราชการ 4 เรื่อง ประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เรื่องที่ 2 การส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง เรื่องที่ 3 การสร้างความร่วมมือและส่งเสริมบทบาทเครือข่ายการพัฒนาชุมชน ทั้งในและต่างประเทศ และเรื่องที่ 4 การพัฒนาองค์กรให้ทันสมัยมีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล บุคลากรมีอุดมการณ์และเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าว คือ “บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชน” แต่เนื่องจากมาตรการการลดจำนวนอัตรากำลังของทางราชการ เพื่อลดขนาดของหน่วยงานราชการ ส่งผลให้บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนจะลดจำนวนลงในอนาคต จึงมีแนวโน้มที่บุคลากรเกิดภาวะงานล้นมือ (Workload) ประกอบกับภาวะความเปลี่ยนแปลงด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงนับว่าเป็นสิ่งที่ยากและท้าทายสำหรับผู้บริหารทุกระดับในการบริหารจัดการบุคลากรให้มีอัตรากำลังเหมาะสมกับภารกิจงาน ตลอดจนการสร้างกลไก/เครื่องมือที่มีความเหมาะสมกับภารกิจและเทคโนโลยี ที่จะสนับสนุนการทำงานขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานไปสู่วิสัยทัศน์ที่กรมฯ กำหนดไว้ คือ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารงานเพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และบุคลากรในองค์กร ผู้ศึกษาจึงเสนอ “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน” โดยกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. การกำหนดกลยุทธ์
  - 1.1 ระยะสั้น (ดำเนินการภายใน 1 ปี) มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านกำลังคน และระบบการทำงาน
  - 1.2 ระยะกลาง (ดำเนินการภายใน 2 - 3 ปี) มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และเครือข่ายการทำงาน
  - 1.3 ระยะยาว (ดำเนินการภายใน 3 - 5 ปี) การปรับโครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับกรอบอัตรากำลัง
2. แนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอ
  - 2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าใจเป้าหมายในการขับเคลื่อนภารกิจที่ถูกต้อง ตรงกัน
  - 2.2 มอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
  - 2.3 มอบหมายหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนร่วมกำหนดโครงการ/
  - 2.4 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน
  - 2.5 การบูรณาการโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนาทั้ง 7

2.6 การรายงานผลการปฏิบัติงาน ในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงาน

2.7 การประชาสัมพันธ์

3) การติดตามประเมินผล

จากแนวทางดังกล่าว จะทำให้กรมการพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ได้พัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน และส่งผลให้บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะ และองค์ความรู้ มีขวัญและกำลังใจที่ดี และปฏิบัติงานภายใต้บรรยากาศสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติราชการให้บรรลุเป้าประสงค์ตามแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมการพัฒนาชุมชนและกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษา “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการ
พัฒนาชุมชน” ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม
(นบส.1) รุ่นที่ 97 ของวิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ประจำปี 2566 โดยผู้ศึกษา
ได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านอาจารย์วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์ ท่านอาจารย์สุชาดา ไทยบรรเทา และท่าน
อาจารย์ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ทั้งในด้านความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจน
ปรับปรุงแก้ไขรายงานการศึกษานี้ให้เกิดความสมบูรณ์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนา
แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนต่อไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณท่านสุทธิพงษ์ จุลเจริญ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ท่านอรรถิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์ อธิบดี
กรมการพัฒนาชุมชน และคณะผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชน ที่ได้กรุณาเปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม
ในหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) รุ่นที่ 97 ของวิทยาลัยนักบริหาร สถาบัน
พัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. เป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งนักบริหาร ซึ่งจะเป็น
กำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด
ต่อประชาชน

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. และเจ้าหน้าที่
ทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกและสนับสนุนในการฝึกอบรมครั้งนี้เป็นอย่างดี ตลอดจนท่านคณะวิทยากรที่ได้ให้ความรู้
ตลอดการฝึกอบรม จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานและ
ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานและประชาชนต่อไป

เกียรติปราโมทย์ ฉายศรี

31 พฤษภาคม 2566

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ญ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	4
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	8
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	10
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	11
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	14
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	27
3. แผนพัฒนาตนเอง	29
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	29
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	31
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	32
บรรณานุกรม	33
ภาคผนวก	34
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	43

สารบัญตาราง

ตารางที่

ตารางที่ 1	ตารางแสดงภารกิจสำคัญของกรมการพัฒนาชุมชน ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย	11
ตารางที่ 2	ตารางแสดงข้อมูลบุคลากรสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2564 - 2566)	13
ตารางที่ 3	SWOT Analysis สภาพแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชน	20
ตารางที่ 4	ตารางการวิเคราะห์และสรุปเพื่อจัดทำข้อเสนอกลยุทธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์ TOWS Matrix จากการใช้ SWOT Analysis วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชน	24
ตารางที่ 5	การวิเคราะห์ตนเอง	35
ตารางที่ 6	ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา	37
ตารางที่ 7	แผนพัฒนารายบุคคล ระยะเวลา 2 ปี	38
ตารางที่ 8	แผนพัฒนารายบุคคล ระยะเวลา 2 เดือน (ระหว่างการฝึกอบรม นบส.1)	40
ตารางที่ 9	ผลการพัฒนาตนเองในระยะเวลา 2 เดือน (ระหว่างการฝึกอบรม นบส.1)	42

สารบัญภาพ

ภาพที่

ภาพที่ 1	กรอบแผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกรมการพัฒนาชุมชน	3
ภาพที่ 2	กรอบแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) กรมการพัฒนาชุมชน 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)	3
ภาพที่ 3	แผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งงานภายในส่วนราชการ ของกรมการพัฒนาชุมชน	4
ภาพที่ 4	แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ (พ.ศ. 2563 – 2565) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563	16
ภาพที่ 5	ธรรมาภิบาลภาครัฐ สร้างชีวิตที่ดีขึ้นแก่ประชาชน 4 แนวคิด 10 หลักการ	19

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

- ศสท. : ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
สพจ. : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
สพอ. : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
สภว. : สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
สสช. : สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน”

การพัฒนาและปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐเป็นหนึ่งในประเด็นการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่สำคัญ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนการปฏิรูปประเทศ (พ.ศ. 2561 - 2565) และฉบับปรับปรุง กำหนดให้ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้กำลังคนภาครัฐมีสมรรถนะสูง มีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่ทันสมัย ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ และยึดมั่นในคุณธรรม รวมถึงพัฒนาภาวะผู้นำในทุกระดับให้มีขีดความสามารถสูงมีความรับผิดชอบ มีความเป็นมืออาชีพ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruptive Change) เกิดการดำเนินงานใหม่ ๆ ทดแทนรูปแบบเดิมอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทุกมิติทั่วโลก องค์กรต่าง ๆ ทุกภาคส่วน จำเป็นต้องมีการปรับตัวและบริหารจัดการด้วยความยืดหยุ่นที่เพียงพอรองรับการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เช่น การบริหารภารกิจงานให้ประสบผลสำเร็จภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) เป็นต้น การบริหารงานภาครัฐย่อมได้รับผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงจากวิทยาการและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ที่ต้องปรับเปลี่ยนภารกิจระบบงานการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ซึ่งเกิดจากแรงกดดันของประชาชนที่ต้องการบริการจากภาครัฐด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว สะดวก ประหยัด และบริการที่ดีมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ระบบราชการ 4.0 : ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน จึงเป็นประเด็นการพัฒนาองค์กรภาครัฐที่สำคัญ เพื่อให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล โดยต้องเป็นที่พึงของประชาชนและเป็นที่ยอมรับได้โดยแนวโน้มนำการทำงานภาครัฐมุ่งสู่ (1) การเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and Connected Government) เพื่อให้การทำงานมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูล มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน เปิดกว้างให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วม เชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานอย่างสอดคล้องและเป็นเอกภาพ (2) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen - Centric Government) เพื่อให้การทำงานมุ่งสู่อนาคตที่ยั่งยืน ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ของภาครัฐและระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ สามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ผ่านการเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐที่ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียวและประชาชนสามารถใช้บริการภาครัฐได้ตลอดเวลาผ่านหลากหลายช่องทาง และ (3) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart and High Performance Government) เพื่อให้เกิดการเตรียมความพร้อมการทำงานไว้ล่วงหน้า มีความยืดหยุ่นและสามารถตอบสนองความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันได้ทันเวลา โดยมีความคิดริเริ่มในการสร้างนวัตกรรมและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ เพื่อให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย รวมถึงการออกแบบระบบงานที่มีความเหมาะสมกับบทบาทภารกิจและสามารถสร้างความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร

จากการที่รัฐบาล และหน่วยงานได้กำหนดยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตลอดจนแผนปฏิบัติการให้มีความสอดคล้องกันแล้ว กลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวประสบผลสำเร็จได้ คือ กลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนปฏิบัติการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดข้อเสนอ “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน”

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน”

2.1.1 ปัญหา และความท้าทายในการศึกษา

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะห้าปีและรายปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจากวิสัยทัศน์ดังกล่าว กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนด อย่างเป็นรูปธรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้แผนปฏิบัติการ 4 เรื่อง ประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เรื่องที่ 2 การส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง เรื่องที่ 3 การสร้างความร่วมมือและส่งเสริมบทบาทเครือข่ายการพัฒนาชุมชนทั้งในและต่างประเทศ และเรื่องที่ 4 การพัฒนาองค์กรให้ทันสมัยมีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล บุคลากรมีอุดมการณ์และเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน

จากยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการภารกิจสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงภารกิจสำคัญของกรมการพัฒนาชุมชน ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย

ที่	ภารกิจสำคัญ	ปีที่เริ่มดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1	โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)	2536	สสช.
2	การดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)	2544	สภว.
3	การติดตามผลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เลขานุการคณะทำงานระดับจังหวัด/อำเภอ)	2544	สพอ. ,สพจ.
4	การดำเนินการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	2555	สภส.
5	กองทุนแม่ของแผ่นดิน (เพื่อแก้ไขปัญหาหายสาบสูญ)	2555	สทอ.
6	การบริหารการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน 12.9 ล้านครัวเรือน	2533	ศสท.
7	สัมมาชีพชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2559	สสช.
8	การส่งเสริมและรับรองการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE)	2559	สสช.
9	การขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิต (Way of Life)	2560	สสช.
10	การขับเคลื่อนงานตลาดประชารัฐ	2561	สสช.
11	การดำเนินโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	2561	สภว.

ที่	ภารกิจสำคัญ	ปีที่เริ่มดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
12	การดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”	2563	สสช.
13	การพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ โคก หนอง นา โมเดล	2564	สสช.
14	การขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2565	สสช.

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่ากรมการพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าวคือ “คน” หรือ “บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชน” แต่เนื่องจากมาตรการการลดจำนวนอัตรากำลังของทางราชการเพื่อลดขนาดของหน่วยงานราชการ ประกอบกับอัตราการโอน, ย้าย, ลาออก ของข้าราชการและบุคลากรที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตรากำลังบุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนจะลดจำนวนลงในอนาคต มีแนวโน้มที่บุคลากรเกิดภาวะงานล้นมือ (Workload) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน และผลลัพธ์ตามภารกิจที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชน

2.1.2 สภาพปัญหาที่ผ่านมาและแนวโน้มปัญหาในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้น

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552 (กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552, 2552) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน การดำเนินการการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน รวมถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย โดยในปัจจุบันกรมการพัฒนาชุมชนมีกรอบอัตรากำลังข้าราชการ 6,760 อัตรา ประกอบด้วยราชการส่วนกลาง 557 อัตรา ราชการส่วนภูมิภาค 6,203 อัตรา พนักงานราชการประเภททั่วไป 198 อัตรา และลูกจ้างประจำ 69 อัตรา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลบุคลากรสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2566 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2566 พบว่ากรมการพัฒนาชุมชนมีบุคลากร จำนวน 6,566 คน จากจำนวนอัตรากำลังที่มีตามกรอบอัตรากำลังทั้งหมด 6,760 อัตรา ขาดอัตรากำลังอยู่ จำนวน 194 อัตรา ซึ่งจำนวนของผู้ลาออกและโอนไปรับราชการในหน่วยงานอื่น รวมจำนวน 140 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.16 ของจำนวนตำแหน่งที่ขาดอัตรากำลัง โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรลาออกหรือโอนไปรับราชการในหน่วยงานอื่น ประกอบด้วยหลายปัจจัย ได้แก่ หน่วยงานอื่นมีค่าตอบแทนพิเศษ หรือการเกิดภาวะงานล้นมือ (Workload) เนื่องจากขาดอัตรากำลังในบางพื้นที่ หรือแผนพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Development Plan) ของกรมการพัฒนาชุมชน ยังไม่ครอบคลุมทุกสายงาน โดยเฉพาะสายงานที่ไม่ใช่สายหลักของกรมการพัฒนาชุมชน อาทิ เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่สารสนเทศศึกษา เป็นต้น ทำให้ตำแหน่งงานเหล่านี้มีคนโอน ย้าย ลาออก บ่อยครั้ง

ตารางที่ 2 ตารางแสดงข้อมูลบุคลากรสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2564 - 2566)

ปีงบประมาณ	กรอบอัตรากำลัง									ข้อมูลผู้ปฏิบัติงานจริง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน)						บรรจุใหม่				การสูญเสียในกรณีต่าง ๆ (ข้าราชการ)						
	การ				ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ	รวมทั้งหมด	การ				ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ	รวมทั้งหมด	บรรจุใหม่	บรรจุกลับ	รับโอน	รวม	โอนออกไป	เกษียณอายุ	ลาออก	ออกด้วยเหตุวินัย	เสียชีวิต	รวม		
	ทั่วไป	วิชาการ	อำนาจการ	บริหาร				รวม	ทั่วไป	วิชาการ	อำนาจการ														บริหาร	รวม
1 ปี พ.ศ. 2564	752	5,949	97	4	6,802	88	156	7,046	703	5,795	96	4	6,598	88	107	6,793	428	1	10	439	57	140	189	2	8	396
2 ปี พ.ศ. 2565	733	5,949	97	4	6,783	78	175	7,036	636	5,563	97	4	6,300	78	105	6,483	176	1	6	183	78	163	152	0	8	401
3 ปี พ.ศ. 2566 ณ วันที่ 31/03/2566	710	5,949	97	4	6,760	68	198	7,026	633	5,636	96	4	6,369	68	129	6,566	450	1	14	465	87	0	53	1	0	141
รวมทั้งสิ้น																	1,054	3	30	1,087	222	303	394	3	16	938

เมื่อพิจารณาข้อมูลโครงสร้างการแบ่งงานภายในส่วนราชการและอัตรากำลังของกรมการพัฒนาชุมชน และตารางแสดงข้อมูลบุคลากรสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2564 - 2566) ประกอบกับปริมาณงานที่กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมาย และสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง พบว่าในการดำเนินงานของกรมการพัฒนาชุมชนที่ผ่านมา มีปัจจัยซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อบริหารงานตามภารกิจ ดังนี้

1) ด้วยภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552 และภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย อีกทั้งสถานการณ์ชุมชน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้กรมการพัฒนาชุมชนต้องปรับรูปแบบการทำงานให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ภารกิจมีความซับซ้อน และมีปริมาณงานมากขึ้น

2) มาตรการการลดจำนวนอัตรากำลังของทางราชการเพื่อลดขนาดของหน่วยงานราชการ ประกอบกับบุคลากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานจำนวนมากกำลังเกษียณอายุราชการอย่างต่อเนื่อง และบุคลากรบรรจุใหม่ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน

3) แนวโน้มการลดงบประมาณที่ไม่จำเป็นของสำนักงานประมาณ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงเสนอ “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน” เพื่อเป็นการเพิ่มขีดสมรรถนะของบุคลากรและองค์กร นำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบาย และการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และประโยชน์สุขต่อประชาชนต่อไป

2.1.3 ความจำเป็นในการแก้ไขหรือพัฒนา

ตามที่กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน การดำเนินการการฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน รวมถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนการนำยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน/ชุมชน คริวเรือน และรายบุคคล นับว่าเป็นภาระงานที่มีปริมาณมาก ดังนั้น การบริหารราชการของกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ มีความเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลายและรวดเร็ว และข้อจำกัดจากภายนอกด้วยมาตรการลดขนาดกำลังคนภาครัฐ หรือหมู่บ้าน/ชุมชน มีความเป็นชุมชนเมือง ขาดการมีส่วนร่วม

จากภารกิจงานที่กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบตามกฎหมายกระทรวง และนโยบายรัฐบาล ประกอบกับภาวะความเปลี่ยนแปลงด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงนับว่าเป็นสิ่งที่ยากและท้าทายสำหรับผู้บริหารทุกระดับในการบริหารจัดการบุคลากรให้มีอัตรากำลังเหมาะสมกับภารกิจงาน ส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม (คนดี) มีความรู้ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะ เชี่ยวชาญในงาน (คนเก่ง) มีความสุขในการทำงาน และผูกพันต่อองค์กร ตลอดจนการสร้างกลไก/เครื่องมือที่มีความเหมาะสมกับภารกิจและเทคโนโลยี ที่จะสนับสนุนการทำงานขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานไปสู่วิสัยทัศน์ที่กรมฯ กำหนดไว้ คือ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน มีประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงบรรลุป่าประสงค์ตามแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมการพัฒนาชุมชน และกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในที่สุด

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย ผู้ศึกษาจึงขอเสนอข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน” ดังนี้

2.2.1 หลักการ แนวคิดที่ใช้เป็นกรอบ หรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอพร้อมเหตุผลประกอบ

1) กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์

การตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง เช่น การขยายกำลังการผลิต การผลิตสินค้าชนิดใหม่ การเปลี่ยนโครงสร้างธุรกิจ การเพิ่มหรือลดทุน หรือการถอนตัวออกจากการแข่งขัน ต่างเป็นการตัดสินใจที่มีผลต่อการดำเนินงานและอนาคตขององค์กร (ทิฆัมพร, 2561) ซึ่งเรียกการตัดสินใจในลักษณะนี้ว่า “การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision)” โดยที่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์จะเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Process) ซึ่งมีส่วนประกอบสำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) ผู้บริหารหรือนักกลยุทธ์ (Strategist) จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment) และสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment) องค์กรโดยทำการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) หรือที่เรียกว่าการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ว่าแต่ละปัจจัยมีส่วนเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการดำเนินงานขององค์กรอย่างไรบ้าง

1.2) การกำหนดทิศทางขององค์กร (Set Organization Direction) ผู้บริหารจะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดมาทำการประมวลผล เพื่อใช้กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร โดยที่การกำหนดทิศทางขององค์กรสามารถกระทำได้ในลักษณะของการกำหนดภารกิจและการตั้งเป้าหมาย (Mission and Goal Establishment) ขององค์กร

1.3) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) หมายถึง การนำทิศทางขององค์กร ที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร โดยมักจะกำหนดกลยุทธ์ตามระดับชั้นภายในองค์กร ตั้งแต่กลยุทธ์องค์กร กลยุทธ์ธุรกิจ และกลยุทธ์ตามหน้าที่ ซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

1.4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้าง บุคลากร และการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

1.5) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ (Strategy Evaluation and Control) หมายถึง การติดตามและตรวจสอบ (Monitoring) วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง ปรับปรุง และพัฒนาให้กลยุทธ์ ที่กำลังดำเนินอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง เพื่อองค์การจะได้คุณค่าสูงสุดจากการดำเนินงานตลอดจนทำการประเมินผลจากการดำเนินกลยุทธ์ว่าประสบผลสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปพิจารณาในการพัฒนากลยุทธ์ต่อไป

2) แนวคิดเรื่อง HR Scorecard

HR Scorecard เป็นเครื่องมือสำหรับใช้ประเมินผลความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและเพิ่มขีดสมรรถนะกำลังคนขององค์กรให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับภารกิจขององค์กร โดยเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2547 นั้น อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการบริหารกำลังคนภาครัฐมีมติเห็นชอบต่อหลักการ องค์ประกอบ และวิธีการประเมินระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ ใช้ชื่อเป็นภาษาไทยว่า “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคล” แทนความหมายของ HR Scorecard (กลุ่มงานวางแผนอัตรากำลัง กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน, 2566)

การพัฒนา HR Scorecard ในส่วนราชการมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่วุฒิสภาในการบริหารทรัพยากรบุคคลให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ได้อย่างบรรลุเป้าหมายและมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กล่าวคือ ส่วนราชการจะต้องบริหารทรัพยากรบุคคลที่เน้นความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ (Alignment) ระหว่างการบริหารทรัพยากรบุคคลในระดับนโยบายระดับยุทธศาสตร์ และระดับปฏิบัติการ โดยแต่ละระดับมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน โดยสำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลไว้เป็นแนวทางให้ส่วนราชการบริหารยุทธศาสตร์ และเป็นแนวทางในการประเมินการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการเป็น 5 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) เป็นมิติที่จะทำให้ส่วนราชการทราบว่ามีแนวทางและวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล

มิติที่ 2 ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Operational Efficiency) หมายถึง กิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ (HR Transactional Activities)

มิติที่ 3 ประสิทธิผลของการบริหารทรัพยากรบุคคล (HRM Program Effectiveness) หมายถึง นโยบาย แผนงาน โครงการ และมาตรการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

มิติที่ 4 ความพร้อมรับผิดชอบด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Accountability) หมายถึง การที่ส่วนราชการมีความพร้อมในการรับผิดชอบในการบริหารทรัพยากรบุคคล

มิติที่ 5 คุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน (Quality of Life and Work - Life Balance) หมายถึง การที่ส่วนราชการมีนโยบาย แผนงาน โครงการและมาตรการ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ

3) แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ (พ.ศ. 2563 – 2565)

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563 ได้กำหนดประเด็นและแนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ (พ.ศ. 2563 – 2565) (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2563) ดังนี้

แนวทาง 1 ระบบนิเวศในการทำงาน (Ecosystem) ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีสภาพแวดล้อมและระบบการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนากรอบความคิดและทักษะ สำหรับการทำงานและการดำเนินชีวิตท่ามกลางความท้าทายในยุคดิจิทัลและศตวรรษที่ 21

แนวทาง 2 พัฒนารอบทักษะ (Skillsets) การทำงานในยุคดิจิทัลและศตวรรษที่ 21 และการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการขับเคลื่อน ภารกิจตามแผนการปฏิรูปประเทศ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนการพัฒนาบรรพชากรในอนาคต เพื่อให้บุคลากรภาครัฐมีทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาครัฐสร้างผลลัพธ์เชิงนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐ และประชาชน และการผสมผสานการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทาง 3 ปลูกฝังบุคลากรภาครัฐให้มีกรอบความคิด (Mindset) ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมและทำงานบนหลักคุณธรรม ประยุกต์หลักสากลอย่างเหมาะสม และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บุคลากรภาครัฐมีคุณลักษณะในการเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และพัฒนา ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม ทำงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม และมีทัศนคติแบบสากลที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัล เพื่อร่วมกันสร้างภาครัฐที่ทันสมัย เป็นที่พึ่งของประชาชน และเชื่อถือไว้วางใจ

ภาพที่ 4 แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ (พ.ศ. 2563 – 2565)

แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ พ.ศ. 2563 - 2565
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563

การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศภายใต้ความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

- บุคลากรภาครัฐใช้ในการบริการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
- หน่วยงานและผู้บริหารภาครัฐใช้ในการส่งเสริมบุคลากรมากกว่าคิดและทักษะที่ตนเอง
- หน่วยงานภาครัฐสร้างระบบนิเวศในการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนา

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
มุ่งหวังที่จะนำบุคลากรและหน่วยงานภาครัฐไปสู่การได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากประชาชนในฐานะ **"การรัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม"** ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและปัญญาประดิษฐ์ สร้างผลผลิตและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศ และยกระดับชีวิตของประชาชน

บุคลากรภาครัฐในอนาคต

- มองภาพใหญ่และเข้าใจภารกิจขององค์กร (Big Picture Thinker)
- เป็นนวัตกรรมในสิ่งสร้างผลสัมฤทธิ์ (Result oriented Innovator)
- ยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม (Person of Integrity)
- ใช้ความรู้ที่นำมาทำงานบนฐาน (Professional Collaborator)

หน่วยงานภาครัฐ

- มีระบบนิเวศในการทำงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบท
- ส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- และแสวงหาวิธีการที่ก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ
- ดึงดูดและรักษาบุคลากรที่มีความสามารถในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

บทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวัง

- ผู้นำอาวุโส (Senior Leader):** ความสำเร็จของบุคลากรภาครัฐ
- ผู้บริหารระดับสูง (Senior Manager):** ความสำเร็จของบุคลากรภาครัฐ
- HR และผู้บริหารระดับกลาง (Middle Manager):** ความสำเร็จของบุคลากรภาครัฐ
- ผู้ปฏิบัติงาน (Frontline Staff):** ความสำเร็จของบุคลากรภาครัฐ
- บุคลากรภาครัฐ (Civil Servant):** ความสำเร็จของบุคลากรภาครัฐ

ประเด็นและแนวทางการพัฒนา

แนวทาง 1 ระบบนิเวศในการทำงาน (Ecosystem) ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีสภาพแวดล้อมและระบบการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สำหรับการทำงานและการดำเนินชีวิตท่ามกลางความท้าทายในยุคดิจิทัลและศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนากรอบความคิดและวัฒนธรรมองค์กร (HRM & HRD) ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- กำหนดแนวทาง/วิสัยทัศน์ที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรภาครัฐ
- สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- สร้างหรือจัดหาโปรแกรมการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากร

แนวทาง 2 พัฒนารอบทักษะ (Skillsets) การทำงานในยุคดิจิทัลและศตวรรษที่ 21 และการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการขับเคลื่อนภารกิจตามแผนการปฏิรูปประเทศ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนการพัฒนาบรรพชากรในอนาคต
เพื่อให้บุคลากรภาครัฐมีทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาครัฐ สร้างผลผลิตเชิงนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและประชาชน และการผสมผสานการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

- กำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กรและทิศทางประเทศ
- พัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาครัฐ
- ส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีส่วนร่วมกับภาคประชาสังคมและภาคเอกชน

แนวทาง 3 ปลูกฝังบุคลากรภาครัฐให้มีกรอบความคิด (Mindset) ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมและทำงานบนหลักคุณธรรม ประยุกต์หลักสากลอย่างเหมาะสม และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อให้บุคลากรภาครัฐมีคุณลักษณะในการเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และพัฒนา ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม ทำงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม และมีทัศนคติแบบสากลที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัล เพื่อร่วมกันสร้างภาครัฐที่ทันสมัย เป็นที่พึ่งของประชาชน และเชื่อถือไว้วางใจ

แนวทางการพัฒนา

- ปลูกฝังกรอบความคิดที่กว้างขวาง ครอบคลุมในทุกระดับและระดับชั้น และประโยชน์ส่วนรวม
- ส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมประชาชนให้ตระหนักถึงคุณค่าของการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : จาก <https://www.ocsc.go.th/civilservice>

4) หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ 7/2554 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2554 ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในภาคราชการ เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างยั่งยืน และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) เป็นส่วนหนึ่งในข้อเสนอแผนการส่งเสริมฯ ดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ม.ป.ป.) ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 ได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในภาคราชการเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างยั่งยืน ตามที่ สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยที่หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) เป็นส่วนหนึ่งในข้อเสนอแผนการส่งเสริมฯ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว สำหรับความหมายของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ทั้ง 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย มีดังนี้

(1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย

- **ประสิทธิภาพ (Efficiency)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล่าสมัยและไม่มี ความจำเป็น

- **ประสิทธิผล (Effectiveness)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความ คาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยง และมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง

- **การตอบสนอง (Responsiveness)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้ อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึง ตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความ หลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

(2) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย

- **ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability)** หมายถึง ในการปฏิบัติ ราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงาน ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและ การให้คุณ ให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

- **เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ ให้ประชาชนได้รับ ทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

- **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

- **ความเสมอภาค (Equity)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของ กลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

(3) ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย

- **การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

- **การกระจายอำนาจ (Decentralization)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

(4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย

- **คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)** หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่

I - Integrity ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

A - Activeness ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวกและมีจิตบริการ

M - Morality มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม

R - Responsiveness คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

E - Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ

A - Accountability ตรวจสอบได้

D - Democracy ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย

Y - Yield มุ่งผลสัมฤทธิ์

ภาพที่ 5 ธรรมนูญภาครัฐ สร้างชีวิตที่ดีขึ้นแก่ประชาชน 4 แนวคิด 10 หลักการ

ที่มา : <https://www.opdc.go.th/content/NTczMQ>

5) การบริหารราชการแบบบูรณาการ

“การบริหารราชการแบบบูรณาการ” คือ การบริหารที่ทุกหน่วยงาน ทำงานแบบมุ่งเน้นผลงาน (Result) ตามยุทธศาสตร์เป็นหลัก เป็นการทำงานหลายหน่วยงาน โดยอาศัยความเชี่ยวชาญและความชำนาญการของแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกันเฉพาะด้าน ทำงานภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักของยุทธศาสตร์เดียวกัน โดยร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน โดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์ มุ่งสู่ผลสำเร็จ และเป้าหมายของงานร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดความประหยัด เสริมสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงานเป็นหลัก ทั้งในลักษณะของการทำงานข้ามกระทรวง กระทรวงเดียวกันแต่ต่างกรม หรือกรมเดียวกันแต่ต่างกอง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการทำงานกับภาครัฐในระบบเครือข่าย (Network) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ม.ป.ป.)

6) Agility & Resilience

Agile เป็นแนวคิดในการทำงานขององค์กรยุคใหม่ที่ตอบสนอง VUCA โดยมีนโยบายให้ทุกทีมในองค์กรทำ กระตุ้นให้ทุกคนสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมให้คนทำงานกล้าจะทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ เรียนรู้จากผลที่เกิดขึ้น และปรับปรุงตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นั่นคือเป็นการกระตุ้นให้คนทำงานสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ตอบโจทย์ผู้ใช้บริการมากขึ้น รวดเร็วขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ่มค่า และคุณค่ามากขึ้น องค์กรจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีทำงาน/ทักษะของคน ในองค์กรให้เอื้อต่อการใช้แนวคิดการทำงานแบบ Agile ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ เคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของกันและกัน เชื่อมั่นว่าแต่ละคนจะทำงานของตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารในทีม และส่งเสริมให้คนในทีมปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

อีกแนวคิดหนึ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดกันอย่างกว้างขวางในการบริหารคนและองค์กรยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่คาดคิด คือ “Resilience” หรือ “ความยืดหยุ่น” หรือ “การล้มแล้วลุกเร็ว” ทุกครั้งที่เจอปัญหา/สถานการณ์/สภาวะที่เต็มไปด้วยความเครียดและความยากลำบาก ยังสามารถฟื้นตัวลุกขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และแข็งแกร่งกว่าเดิม (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, ม.ป.ป.)

2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอ

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชน ประกอบกับการพิจารณาจากปัจจัยที่มีผลต่อการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อรวมทั้งสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน โดยใช้ SWOT Analysis เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์และสรุปเพื่อจัดทำข้อเสนอ ดังนี้

ตารางที่ 3 SWOT Analysis สภาพแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชน

สภาพแวดล้อมภายใน		สภาพแวดล้อมภายนอก	
จุดแข็ง (Strength) (รักษาต่อยอด)	จุดอ่อน (Weakness) (แก้ไข)	โอกาส (Opportunity) (แนวทางใหม่)	อุปสรรค (Threats) (ลดและป้องกัน)
<ul style="list-style-type: none"> ● S1 มีโครงสร้างการทำงานที่มีหน่วยปฏิบัติการ (สพอ.) ที่ใกล้ชิดกับชุมชนและประชาชนทั่วประเทศ ทำให้การขับเคลื่อนภารกิจและนโยบายสามารถเข้าถึงชุมชนได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งสามารถบูรณาการการทำงานกับภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● S2 บุคลากรมีความหลากหลายทางวิชาชีพ และมีทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในศาสตร์การพัฒนาชุมชน ที่มีการบ่มเพาะมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรมีความยืดหยุ่นในการทำงาน เข้าใจชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ● W1 บุคลากรบางส่วนยังไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งยังไม่ได้รับการเสริมสมรรถนะตนเองให้เกิดความเชี่ยวชาญที่ทันสมัยและจำเป็นเพื่อรองรับการพัฒนาของชุมชนในอนาคต ● W2 มีข้อจำกัดในการพัฒนาโครงการที่สนองต่อความจำเป็นเร่งด่วนของพื้นที่ที่ต้องเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการ ตามระเบียบ/กฎหมาย ● W3 การประสานแผนเชิงนโยบายและการผลักดันแผนจากพื้นที่สู่นโยบายในรูปแบบ One Plan ยังมีช่องว่างข้อจำกัดในการบูรณาการกิจกรรม และงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> ● O1 มีระบบเทคโนโลยีในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่หลากหลาย ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้มากขึ้น ● O2 ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทให้ความสำคัญกับชุมชน และใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา ซึ่งเอื้อต่อการส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการสร้างชุมชนเข้มแข็งและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก 	<ul style="list-style-type: none"> ● T1 การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคมมีความรุนแรงในวงกว้าง ทำให้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในชุมชนมีความซับซ้อนและเพิ่มมากขึ้น ● T2 การเติบโตของความเป็นเมืองอย่างรวดเร็วโดยที่ชุมชนขาดความพร้อมส่งผลให้ชุมชนมีผู้คนแปลกหน้า/ประชากรแฝงเพิ่มมาก

สภาพแวดล้อมภายใน		สภาพแวดล้อมภายนอก	
จุดแข็ง (Strength) (รักษาต่อยอด)	จุดอ่อน (Weakness) (แก้ไข)	โอกาส (Opportunity) (แนวทางใหม่)	อุปสรรค (Threats) (ลดและป้องกัน)
<p>และ ชำ น า ญ ใน การ ปฏิบัติงานในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> ● S3 บุคลากรตอบสนองต่อการดำเนินงานนโยบายที่มีความเร่งด่วนได้ดี ● S4 มีระบบการพัฒนาบุคลากรหลากหลายรูปแบบ ทั้งหลักสูตรพัฒนาก่อนประจำการ หลักสูตรเสริมสมรรถนะระหว่างประจำการ และหลักสูตรในการเลื่อนระดับต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในรูปแบบ online และ onsite รวมทั้งมีการจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (IDP) ● S5 มีผลสัมฤทธิ์จากการทำงานเป็นที่ประจักษ์มาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาชุมชน มีการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ พัฒนาผู้นำชุมชนและสร้างอาสาสมัครในการพัฒนาชุมชนให้เข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน ● S6 มีภารกิจที่ชัดเจนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความ 	<ul style="list-style-type: none"> ● W4 อุดมการณ์การทำงานเพื่อชุมชนและประชาชน ของบุคลากรที่เป็นคนรุ่นใหม่ มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ● W5 การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัลสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ในระดับพื้นที่ยังไม่เพียงพอ ประกอบกับความสามารถของบุคลากรและประชาชนในการใช้ เทคโนโลยี ให้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดยังมีน้อย ● W6 โครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนโดยส่วนใหญ่ เป็นการกำหนดในเชิงนโยบายเป็นสำคัญ ไม่ค่อยมีการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ ที่เป็นการสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพื้นที่ ● W7 บางโครงการ/กิจกรรมไม่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือไม่ได้รับความสำคัญเมื่อมีการปรับเปลี่ยนในระดับบริหาร ● W8 รูปแบบการทำงานมีลักษณะเป็น Function Based ยึดบทบาทภารกิจของหน่วยงานเป็นหลักขาดการบูรณาการการทำงาน ทำให้มีความซ้ำซ้อนของการใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● O3 รัฐบาล/กระทรวง ให้ความสำคัญกับการแก้ไข ปัญหาความยากจน การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และการบูรณาการในระดับพื้นที่โดยใช้กลไกมหาดไทย เป็นหลักในการขับเคลื่อน ● O4 หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน รวมถึงภาคประชาสังคม ให้ความสำคัญกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงาน แนวพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กร ส่งผลให้กรมการพัฒนาชุมชน มีบทบาทและโอกาสในการแสวงหาความร่วมมือจากภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนภารกิจในเชิงพื้นที่ โดยใช้แหล่งเรียนรู้หรือชุมชนต้นแบบของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา ● O5 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูล TPMAP เป็นฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ 	<p>ขึ้น มีความเป็นปัจเจกบุคคลเพิ่มขึ้น ขาดพลังในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● T3 การก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนในอนาคตจะมีเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ และเด็ก ● T4 การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก ทำให้เกิดปัญหาภัยแล้ง อุทกภัย ภัยพิบัติ ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรได้รับความเสียหาย การวางแผนการผลิตไม่เป็นไปตามฤดูกาล การประกอบอาชีพของประชาชนจึงไม่ประสบความสำเร็จ มีหนี้สินเพิ่มขึ้น ● T5 ความขัดแย้งทางความคิดเห็นทางการเมือง อันเนื่องมาจากการเลือกตั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ขาดความสามัคคีปรองดอง ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของคนในชุมชน ● T6 มาตรการการลดจำนวนอัตราค่าโดยสารราชการ เพื่อลดขนาดของหน่วยงานราชการ

สภาพแวดล้อมภายใน		สภาพแวดล้อมภายนอก	
จุดแข็ง (Strength) (รักษาต่อยอด)	จุดอ่อน (Weakness) (แก้ไข)	โอกาส (Opportunity) (แนวทางใหม่)	อุปสรรค (Threats) (ลดและป้องกัน)
<p>มั่นคง รวมถึงหน่วยงาน/ผู้บริหารระดับนโยบายได้ให้ความสำคัญและมอบหมายภารกิจในการพัฒนาชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับโอกาสในการดำเนินการโครงการใหม่ ๆ และได้รับการจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● S7 มีฐานข้อมูลและระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชนหลากหลายมิติ ทั้งทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน รวมถึงข้อมูล จปฐ./กชช.2ค ซึ่งมีความจำเป็นต่อการพัฒนาชุมชนในปัจจุบัน และอนาคต ● S8 มีศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน และวิทยาลัยการพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานฝึกอบรมและพัฒนาศูนย์กลางและผู้นำชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค สามารถให้บริการครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ 	<p>ทรัพยากรพื้นที่ รวมถึงระบบงานยังไม่ได้เชื่อมโยงในรูปแบบ Value Chain ที่สอดคล้องไปสู่เป้าหมายเดียวกันอย่างสมบูรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● W9 ภาระงานไม่สมดุลกับจำนวนบุคลากร อีกทั้งรูปแบบของการปฏิบัติงานในเชิงพื้นที่ของพัฒนากรยังไม่สามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากขาดการแสวงหาและนำเข้าสู่องค์ความรู้ วิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ● W10 การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ยังไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะการนำองค์ความรู้จากการประเมินผลการดำเนินงาน และถอดบทเรียน เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย ● W11 หน่วยงานยังไม่มีกรออกแบบงานให้ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งมีแนวโน้มจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นให้กลายเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน 	<p>ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชนในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชนได้รับการใช้ประโยชน์มากขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> ● O6 ความคาดหวังในคุณภาพชีวิตของประชาชนและชุมชนที่มีต่อกรมการพัฒนาชุมชนสูงขึ้น ส่งผลให้กรมการพัฒนาชุมชนต้องปรับตัวและยกระดับขีดความสามารถในการทำงานให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและความคาดหวังของประชาชน ● O7 การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต ทำให้ปราชญ์ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลายเป็นทุนชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีศักยภาพ และมีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้ชุมชน ทำให้ชุมชนได้รับโอกาสจากสังคมผู้สูงอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> ● T7 แนวโน้มการลดงบประมาณ ที่ไม่จำเป็นของสำนักงานประมาณ ● T8 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจะทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา ● T9 แนวทางการกระจายอำนาจ ของส่วนราชการ หากถูกผลักดันอย่างเต็มรูปแบบ กรมการพัฒนาชุมชน ต้องหาตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ที่ชัดเจน ของ กรม ๆ ที่แตกต่างกับหน่วยงานในระดับท้องถิ่น/ท้องที่ และยังคงมีความสำคัญต่อประชาชน (ต้องมีแผนรองรับ) ● T10 บุคลากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานจำนวนมากกำลังเกษียณอายุราชการอย่างต่อเนื่อง และบุคลากรบรรจุใหม่ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ● T11 หน่วยงานอื่นมีค่าตอบแทนพิเศษ และภาพลักษณ์ที่ดีดึงดูดบุคลากรเข้าไปทำงานมากกว่า

สภาพแวดล้อมภายใน		สภาพแวดล้อมภายนอก	
จุดแข็ง (Strength) (รักษาต่อยอด)	จุดอ่อน (Weakness) (แก้ไข)	โอกาส (Opportunity) (แนวทางใหม่)	อุปสรรค (Threats) (ลดและป้องกัน)
<ul style="list-style-type: none"> ● S9 มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ● O10 มีภาคีเครือข่ายในการพัฒนาทั้ง 7 ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชนที่ร่วมขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนและภารกิจเชิงบูรณาการในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● W12 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาชุมชนในระดับนานาชาติยังมีน้อย ● W13 รูปแบบการทำงานของกรมการพัฒนาชุมชนไม่สอดคล้อง/รองรับรูปแบบการทำงานแบบใหม่ (New Normal) ● W14 บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มี ความ ถนัด ใน ด้าน ภาษาอังกฤษ ซึ่งนำไปสู่การขาดโอกาสในการเข้าสู่ระบบการพัฒนาและการต่อยอดโอกาสในการทำงานในอนาคต (งานวิชาการ/การเข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ /ขีดความสามารถในการแข่งขันกับหน่วยงานอื่นที่มีรูปแบบการทำงานใกล้เคียงกัน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● O8 ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งสามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนงานการพัฒนาชุมชน ในระดับพื้นที่ได้หลากหลายมิติการพัฒนา ● O9 การเข้าสู่โลกยุคดิจิทัล ทำให้ชุมชนสามารถพัฒนาช่องทางทางการตลาด ช่องทางการสื่อสารการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของชุมชน รวมถึงแสวงหาโอกาสที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้มากขึ้น 	

จากการใช้ SWOT Analysis วิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threats) ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกรมการพัฒนาชุมชน ข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้นำข้อมูลดังกล่าว มาทำการวิเคราะห์และสรุปเพื่อจัดทำข้อเสนอด้วยกลยุทธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์ TOWS Matrix ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก จุดแข็ง-โอกาส (Strengths-Opportunities) – เป็นการนำจุดแข็งขององค์กร มาปรับให้เข้ากับโอกาสที่มีอยู่

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข จุดอ่อน-โอกาส (Weaknesses-Opportunities) – เป็นการนำโอกาสที่มีอยู่มาใช้งานเพื่อลดจุดอ่อนขององค์กร

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน จุดแข็ง-อุปสรรค (Strengths-Threats) – เป็นการนำจุดแข็งขององค์กร มาเพื่อตอบโต้อุปสรรคต่างๆ

4. กลยุทธ์เชิงรับ จุดอ่อน-อุปสรรค (Weaknesses-Threats) – เป็นการวิเคราะห์จุดอ่อนและอุปสรรคควบคู่กัน เพื่อหาวิธีลดความเสี่ยงจากผลกระทบทั้ง 2 ปัจจัย

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปเพื่อจัดทำข้อเสนอกลยุทธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์ TOWS Matrix จากการใช้ SWOT Analysis วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชน

กลยุทธ์เชิงรุก	กลยุทธ์เชิงแก้ไข	กลยุทธ์เชิงป้องกัน	กลยุทธ์เชิงรับ
Strengths-Opportunities	Weaknesses-Opportunities	Strengths-Threats	Weaknesses-Threats
<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการด้านกำลังคน - ส่งเสริมการปฏิบัติราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่ (New Normal) - บูรณาการขับเคลื่อนภารกิจร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้ง 7 ได้แก่ ภาคีรัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายเชิงบริหารโดยให้ผู้ตรวจราชการกรม และพัฒนาการจังหวัดตรวจสอบและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาดัชนีชี้วัดสำคัญ ส่นับสนุนเครื่องมือการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานในพื้นที่ - การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน - พัฒนานวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ยกระดับและพัฒนาศักยภาพผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เพื่อสนับสนุนภารกิจของบุคลากรในพื้นที่ - การปรับกรอบความคิด (Mindset) ของบุคลากรให้เป็นกรอบความคิดแบบพัฒนาได้ (Growth Mindset) - การปรับโครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับกรอบอัตรากำลังและภารกิจ - ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจ เป้าหมายในการขับเคลื่อนภารกิจที่ถูกต้อง ตรงกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (IDP) เพื่อพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ - การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ ระเบียบ/ข้อกฎหมายที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ - ส่งเสริมการปฏิบัติราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่ (New Normal)

2.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา

ตามที่ได้ศึกษาได้วิเคราะห์และสรุปเพื่อจัดทำข้อเสนอกลยุทธ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์ TOWS Matrix จึงนำมาซึ่งการกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน” เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารงานเพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และบุคลากรในองค์กร จึงกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) การกำหนดกลยุทธ์

ในฐานะรองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ที่กำกับดูแลงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และพัฒนาระบบบริหาร ผู้ศึกษาจึงกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเป้าหมาย 3 ระยะ ดังนี้

1.1) ระยะสั้น (ดำเนินการภายใน 1 ปี)

(1) กำหนดให้บุคลากรในองค์กรจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (IDP) เพื่อพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ ทักษะที่จำเป็นการปฏิบัติงานในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว พร้อมทั้งมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาติดตาม และให้คำแนะนำ

(2) การบริหารจัดการด้านกำลังคน นับตั้งแต่การสรรหาเชิงรุกสำหรับตำแหน่งบุคลากรที่ว่างลง เพื่อเติมอัตรากำลังลงในพื้นที่ การวางแผนอัตรากำลังที่สอดคล้องกับภารกิจ/นโยบายที่ได้รับมอบหมาย การสร้างขวัญและกำลังใจโดยระบบค่าตอบแทนและการประกาศเกียรติคุณ

(3) การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน พัฒนาเครื่องมือ/ทรัพยากรทางเทคโนโลยีต่าง ๆ (โปรแกรมจัดเก็บ จปฐ., กชช. 2ค., คลินิกชุมชน) เพื่อลดภาระ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

(4) ส่งเสริมการปฏิบัติราชการที่รองรับชีวิตและการทำงานวิถีใหม่ (New Normal)

(5) บูรณาการขับเคลื่อนภารกิจร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้ง 7 ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน

(6) การมอบหมายเชิงบริหารโดยให้ผู้ตรวจราชการกรม และพัฒนาการจังหวัด ตรวจสอบและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาอัตรากำลังคน สนับสนุนเครื่องมือการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในพื้นที่ระดับจังหวัดและอำเภอ ที่มุ่งปฏิบัติภารกิจไปในทิศทางเดียวกัน

1.2) ระยะกลาง (ดำเนินการภายใน 2 - 3 ปี)

(1) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ ระเบียบ/ข้อกฎหมายที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่

(2) การปรับกรอบความคิด (Mindset) ของบุคลากรให้เป็นกรอบความคิดแบบพัฒนาได้ (Growth Mindset) เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ทางวิชาการ/เทคโนโลยี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

(3) ยกระดับและพัฒนาศักยภาพผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เพื่อสนับสนุนภารกิจของบุคลากรในพื้นที่

1.3) ระยะยาว (ดำเนินการภายใน 3 - 5 ปี)

(1) การปรับโครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับกรอบอัตรากำลัง โดยการกำหนดภารกิจ และกระบวนการ/เครื่องมือ/วิธีการทำงาน จุดยืนของหน่วยงาน ให้สามารถขับเคลื่อนภารกิจร่วมกับกับชุมชนที่เปลี่ยนแปลง โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

(2) พัฒนานวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับรูปแบบการทำงานในยุคปัจจุบัน การลดภาระงาน และประสิทธิภาพจากนวัตกรรมดังกล่าว

2) แนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอ

2.1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายในการขับเคลื่อนภารกิจที่ถูกต้อง ตรงกัน ตามวิสัยทัศน์ของกรมการพัฒนาชุมชน

2.2) มอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่จะสามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ด้วย

2.3) มอบหมายหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนร่วมกำหนดโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจ อำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนภารกิจที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยนำหลัก SMART (HREX asia, 2562) เข้ามาใช้ในการกำหนดเป้าหมายมีความชัดเจน ดังนี้

S : Specific – เฉพาะเจาะจง คือ มีเป้าหมายกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เฉพาะเจาะจงลงไป ไม่กว้างจนเกินไป มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ

M : Measurable – สามารถวัดได้ คือ โครงการ/กิจกรรมต้องวัดผลได้ มีหลักการวัดผลวิธีการ ตลอดจนการคำนวณและสรุปผลออกมาได้อย่างชัดเจน มีที่ไปที่มา มีหลักฐานยืนยันได้

A : Achievable / Attainable – บรรลุผลได้ คือ เป้าหมายที่ตีจะต้องสามารถบรรลุผลได้จริง ประสบผลสำเร็จได้

R : Realistic / Relevant – มีความเป็นจริง สมเหตุสมผล และสอดคล้อง คือ เป้าหมายโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งต้องอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง รวมถึงสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย

T : Timely – กำหนดช่วงเวลาชัดเจน คือ ต้องมีการกำหนดเวลาให้ชัดเจน มีการวางแผนให้ชัดเจน มีกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติการที่กำหนดไว้ให้รู้ชัดเจน ว่าโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน นั้น ๆ ควรจะดำเนินการแล้วเสร็จช่วงเวลาใด

2.4) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน เป็นการแลกเปลี่ยนและสร้างความเข้าใจภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และทราบรายละเอียดของงานที่มีความสัมพันธ์กันจนสามารถปฏิบัติหน้าที่งานที่ได้รับมอบหมายดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยจนเสร็จสิ้น

2.5) การบูรณาการโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนาทั้ง 7 ได้แก่ ภาครัฐ (เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมราชทัณฑ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมป่าไม้ ฯลฯ) ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม (เช่น มูลนิธิ สมาคม ชมรม กลุ่มวิชาชีพ ฯลฯ) และภาคสื่อมวลชน โดยในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน หรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียง หรือต่อเนื่องกัน ให้เชิญภาคีที่เกี่ยวข้องนั้นร่วมกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมีการบริหารจัดการทั้งในด้านการวางแผน การใช้ทรัพยากร และการดำเนินงานร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภารกิจนั้น และเป็นเอกภาพเดียวกันในการดำเนินการ

2.6) การรายงานผลการปฏิบัติงาน ในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่า โครงการ/กิจกรรม ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนมีความก้าวหน้าไปเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการหรือไม่ ทำให้มีข้อมูลที่ถูกต้อง เที่ยงตรง และทันเวลา สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจทางการบริหารได้ทันที่

2.7) การประชาสัมพันธ์ กำหนดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนที่ได้ดำเนินการ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้เป็นที่ทราบอย่างทั่วถึงและเป็นที่ยอมรับต่อหน่วยงานอื่น และประชาชน

3) การติดตามประเมินผล

เพื่อให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ประสบความสำเร็จ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดกระบวนการติดตามประเมินผลในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม และรายกิจกรรม เพื่อสรุปผลรายงานต่อผู้บริหาร และใช้เพื่อพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ต่อไป

จากแนวทางดังกล่าว ผู้ศึกษามีความมั่นใจว่า หากกรมการพัฒนาชุมชน ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ได้นำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนแล้ว จะส่งผลให้บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะ และองค์ความรู้ มีขวัญและกำลังใจที่ดีและปฏิบัติงานภายใต้บรรยากาศสภาพแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติราชการให้บรรลุเป้าประสงค์ตามแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมการพัฒนาชุมชนและกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ต่อไป

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ พร้อมระบุแนวทางการบริหารที่เป็นรูปธรรม

ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ประกอบไปด้วย

1) **ระเบียบ กฎ ข้อบังคับในการดำเนินงาน** เนื่องจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ต้องดำเนินการตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ จึงต้องมอบหมายให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ศึกษาระเบียบ กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

2) **นโยบายที่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสถานะการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม** การกำหนดโครงการ/กิจกรรมตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ จากการศึกษาเปลี่ยนแปลงในสถานะการณ์ต่าง ๆ โดยยังคงมุ่งเน้นการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์ตามเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3) **กรอบความคิดแบบพัฒนาได้ หรือ Growth Mindset** การที่บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชน มีกรอบความคิดว่าตนเองสามารถพัฒนาได้ด้วยความสามารถ หรือฝึกฝน พัฒนาทักษะ ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันจากพรสวรรค์ ความถนัด ความสนใจ หรือนิสัยใจคอ แต่ทุกคนก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยความพยายามและประสบการณ์ ซึ่งหากบุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีกรอบความคิดแบบพัฒนาได้แล้ว การขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ย่อมสามารถทำได้โดยง่าย

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

จากข้อเสนอ “การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน” ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนการนำยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ไปปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะในการทำหน้าที่ “ผู้ช่วยอธิบดี” ในการดำเนินงาน ดังนี้

2.3.1 เป็นผู้ที่บริหารงานแบบธรรมาภิบาล ในการเสนอความเห็นทั้งในเรื่องด้านแผนงาน ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ โดยจะยึดถือความยุติธรรมในการให้คุณให้โทษ การครองตนอย่างเหมาะสม มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ทำงานใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เกียรติผู้อื่น ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ข้าราชการ เพื่อให้เกิดศรัทธาต่อผู้ที่ร่วมงาน ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยการปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรหรือบุคคลภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

2.3.2 เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สามารถพัฒนาแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

2.3.3 เป็นนักบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ กำหนดกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารจัดการ คน งาน ระบบ ให้มีความสอดคล้องกัน ตอบสนองเป้าหมายของกรมการพัฒนาชุมชน โดยบูรณาการทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ มาร่วมคิดร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการบริหารราชการสมัยใหม่ มีความรอบรู้ในองค์ความรู้ที่เป็นสหวิทยาการสมัยใหม่ และที่สำคัญต้องบริหารงานในภาวะวิกฤตให้ทันกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังเพื่อลดระยะเวลาในการทำงาน สามารถขับเคลื่อนภารกิจสำคัญเร่งด่วนด้วยความชัดเจน มีทักษะการทำงานเชิงบวก มองภาระให้เป็นพลังปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงมีความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีความมุ่งมั่นพัฒนางานให้ดีขึ้นตลอดเวลา และส่งเสริมให้บุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน พัฒนารูปแบบการทำงานด้วยการสร้างนวัตกรรมสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของกรมการพัฒนาชุมชนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนปฏิบัติการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.3.4 เป็นผู้นำที่ผลักดันให้เกิดนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง กำหนดกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารจัดการ คน งาน ระบบ ให้มีความสอดคล้องกัน ตอบสนองเป้าหมายของกรมการพัฒนาชุมชน และส่งเสริมให้บุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน พัฒนารูปแบบการทำงานด้วยการสร้างนวัตกรรมสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร ให้สูงยิ่งขึ้น

2.3.5 เป็นผู้นำความช่วยเหลือมาสู่ประชาชน บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับประชาชน โดยเสนอกระบวนการทำงานที่เป็นการช่วยเหลือประชาชน หรือเสนอการจัดทำโครงการที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน สามารถบูรณาการกับทุกภาคส่วนในการผนึกกำลังให้ความช่วยเหลือทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชนสังคม ภาคการศึกษา ภาคการศาสนา ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนมีทักษะด้านการประชาสัมพันธ์ที่สามารถสื่อสารให้กับสาธารณชนทั่วไปได้รับทราบว่า รัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ หรือกรมการพัฒนาชุมชน ได้ทำอะไรเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ลดลง โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะทำให้ภาพลักษณ์ของกรมการพัฒนาชุมชน คือ **“ผู้นำความช่วยเหลือมาสู่ชุมชน”**

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552. (2552, 8 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 23 ก. หน้า 14 - 21.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2565). *โครงสร้างและหน่วยงาน*. <https://www.cdd.go.th/contact-us/related-divisions-website-cdd>
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และการวางแผน กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน. (2565). *แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมการพัฒนาชุมชน*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ดีไซน์ แอนด์ พรินท์ติ้ง.
- กลุ่มงานวางแผนอัตรากำลัง กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน. (2565). *แผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2566 - 2570*. กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน.
- กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน. (2566). *กรอบอัตรากำลัง*. <https://personnel.cdd.go.th/cddhrm-at-dtra-gam-lang>
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. (ม.ป.ป.). *ทำไมต้อง Resilience & Agility*. https://www.si.mahidol.ac.th/th/division/soqd/admin/news_files/1052_18_1IUazk5.pdf
- ทิฆัมพร วาสีทธิ. (2561). *กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์*. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่. <https://sites.google.com/site/krutikamporn/home/bth-thi-2/1-4-radab-khxng-klyuthth-thurkic>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2563). *แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ พ.ศ. 2563 - 2565*. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. <https://www.ocsc.go.th/civilservice>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (ม.ป.ป.). *หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/article/7_1_hlakthrrmaaphibaalk_hngkaarbrihaarkicchkaarbaanemuengthiidii.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (ม.ป.ป.). *คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. http://web.sut.ac.th/qa/pdf/Knowledge-general/11-Plan_Official_Integrate.pdf
- HREX asia. (2562). *การนำหลักการ SMART มาตั้งเป้าหมายขององค์กรให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ*. <https://th.hmote.asia/orgdevelopment/190910-smart-organization-goal/>

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ - สกุล นายเกียรติปราโมทย์ ฉายศรี

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต (กฎหมายทั่วไป) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2536

ประสบการณ์การรับราชการ

- ปี 2537 นักพัฒนาชุมชน (3 - 6ว) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ปี 2548 นิติกร (6ว - 7ว) กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
- ปี 2556 พัฒนาการอำเภอปานหมี (นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ) จังหวัดลพบุรี
- ปี 2558 หัวหน้ากลุ่มงานกลุ่มงานสรรหาและประเมินผล (นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ) กองการเจ้าหน้าที่
- ปี 2564 พัฒนาการจังหวัดลพบุรี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลพบุรี
- ปี 2566-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ผลงานทางวิชาการ

เข้ารับการอบรมหลักสูตร “นักบริหารงานพัฒนาชุมชนระดับสูง” (นสพ. รุ่นที่ 31) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

รางวัลหรือทุนการศึกษา

1. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์มงกุฎไทย ปี 2564
2. เข็มเชิดชูเกียรติ “รักษาดินแดนยิ่งชีพ” กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย